

ELÄMÄN TAIKA

Muistoja

Pirjo Pursiainen

Elämän taika

Tämä kirja on jatkoa kirjalle En elämää pelkää. Kerron elämästämme vuosina 1980-1997. Kiitos Pertille, että olen saanut käyttää hänen muistiinpanojaan kirjoitukseni tukena.

Kiitos lapsilleni muistojen täydentämisestä.

Copyright © Pirjo Pursiainen 2022

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-6473-2

1980

Raskaana

Kesällä 1980 varmistui asia, jota olin jo vähän aikaa arvellut. Kuukautiset olivat jääneet pois. Minä olin raskaana!

Vauva syntyi tammikuussa 1981. Odotusajan pahoinvointi ei ollut kovin paha. Ihanaa oli odottaa vauvaa. Tämä raskaus ei alkanut niin helposti, kuin aikaisemmat, jolloin olin tullut raskaaksi melkein vain katsomalla tiettyyn suuntaan.

Olin nyt ollut yli vuoden ilman ehkäisyä, ennen kuin aloin odottaa. Olin jo alkanut olla huolissani, eikö enää tärppääkään.

Minulla oli raskausaikani alussa yhdet kuukautiset, tavallista niukemmat tosin.

Ystävillemme Tertulle ja Armakselle syntyi kesäkuun kymmenes päivä poikavauva. Heillä oli jo esikoistytär Johanna, joka oli vuotta nuorempi, kuin meidän Satu ja vuotta vanhempi, kuin meidän Maarit. Meidät pyydettiin lapsen kummeiksi. Janne Antero kastettiin 29.6.1980.

Syksy

Rivitalon pihaa kunnostettiin. Saatiin autojen lämmitystolpat paikoilleen. Pihaan pystytettiin myös lipputanko ja kiikkuteline lasten keinuja varten. Pertti rakensi talon muiden miesten

kanssa pihalle hiekkalaatikon viereen lapsille liukumäen. Pihaan laitettiin myös renkaat ja puolapuut. Mukava oli minunkin ulkoilla hoitolasten kanssa omalla pihalla, kun lapsille oli tekemistä.

Talvi

Lokakuun lopulla tuli talvi. Lunta satoi monena päivänä ja yönä. Pakkanen kohosi viiteentoista asteeseen. Onneksi autoomme oli vaihdettu talvirenkaat jo edellisellä viikolla.

Tytöt pääsivät luistelemaan Ahmon lammelle. Kuusivuotias Saijakin jo opetteli. Hän luisteli suksisauvojen kanssa, se sujui ihan hyvin. Joskus tuntui, että olisi pitänyt tyyny kiinnittää takapuolen alle, kun välillä tuli kuperkeikkoja. Pertti kävi kokeilemassa hiihtoa.

Marraskuun lopulla sain äitiyspakkauksen vauvaa varten. Siinä oli ruskeita froteisia potkukousuja, valkoisia ja keltaisia froteepuseroita, ja ruskea, lämmin toppapuku talvea varten. Toppapuvussa oli valkoinen flanellivuori. Vauvan pyyhe oli keltainen, pehmoinen hupullinen froteepyyhe.

Oli ihanaa tutkia vaatteita ja haaveilla tulevasta pikkuisesta. Raskausaika oli mennyt hyvin. Pahoinvointia oli vain alussa. Vatsa oli jo kasvanut, synnytyksen aika lähestyi. Äitiyspakkauslaatikosta saatiin ensimmäinen vauvan sänky. Äitini Irene ompeli siihen rimpsureunaisen suojuksen. Kyllä siinä kelpasi tulevan pikkuisen ensimmäiset kuukautensa

köllötellä. Olin käynyt neuvolassa säännöllisesti kuukauden välein. Yksi lääkärinneuvolakin oli jo ollut.

Kipuja

Pertti joutui olemaan sairauslomalla päänsäryn ja niskakipujen vuoksi. Häntä hoidettiin Kuopiossa Tonuksessa. Hänellä oli myös polvi kipeytynyt. Tehtiin varjoainekuvaukset. Nivelkierukka oli rikkoutunut oikeasta polvesta. Se leikattaisiin, kun siihen tulisi aika. Niskan vaivoihin annettiin Tonuksessa lämpö- ja kylmähoitoa ja päänsärkyyn pään hierontaa.

Ehkä hoidot vähän auttoivatkin, sillä Pertti pystyi taas menemään töihin. Myöhemmin häneltä otettiin röntgenkuvat päästä ja kaularangasta.

Joulukuun alussa Pertti pääsi polvileikkaukseen Tarinaan. Leikkauksen jälkeisenä päivänä hän sai jo opetella kävelemään sauvojen kanssa.

Kävimme hänen luonaan Tarinan sairaalassa joka ilta Satun, Maaritin ja Saijan kanssa. Sairaalassa piti olla kolme päivää leikkauksen jälkeen. Sairauslomaa tuli kuukausi.

Äitiyslomalle

Kävin aluksi neuvolassa kerran kuukaudessa. Ei ollut verenpainetta eikä muitakaan vaivoja. Hemoglobiiniikin oli melko hyvä. Loppuaikoina neuvolassa piti käydä useammin.

Joulukuun lääkärinneuvolakäynnillä 9.12.1980 minut määrättiin sairauslomalle supistelujen ja selkäsäryn takia. Äitiysloman alkuun oli aikaa kolme viikkoa. Painoin odotusajan alussa 52 kiloa. Lomalle jäädessäni paino oli noussut raskauden alusta kymmenisen kiloa. Hemoglobiini oli 126 ja verenpaine 130/70. Laskettu aika oli 29.1.1981.

Synnytys

Perjantaina 17.1. alkoi tapahtua. Meillä oli siivouspäivä, kuten tavallisesti aina perjantaisin. Aamulla meni limatulppa, minulla oli vähäistä verensekaista vuotoa. Supisteluja oli harvakseltaan. Aamulla siivotessani mietin, että jokohan tänään tulee lähtö synnytykseen. Siivottiin rauhassa loppuun. Ulkona oli kova lumituisku. Pertin piti tehdä lumityöt moneen kertaan. Silloin oli meidän talonmiesvuoro.

Mutta illalla kymmenen jälkeen piti hakea naapurista Ulla tyttöjen luokse, sillä supistukset olivat muuttuneet säännöllisiksi. Pertin oli lähdeittävä viemään minua Kuopioon sairaalaan. Keli oli huono, koko päivän oli tuiskuttanut lunta.

Ei synnytys ollut helppo, ihmeen tiukassa oli paikkojen aukeaminen. Olihan edellisestä kerrasta kuusi vuotta. Lauantaita vasten yöllä kello 1.42 ensimmäinen poikani, neljäs lapseni, tuli maailmaan.

Hän sai yhdeksän pistettä, oli 51 cm pitkä, ja painoi 3550 grammaa. Hänellä oli pikkuisen ruskeaa tukkaa. Ihana vauva! Vauva oppi helposti syömään. Isä ja isosiskot, Satu, Maarit ja Saija kävivät seuraavana päivänä meitä katsomassa sairaalassa ja lapset toivat itse tekemiään onnittelukortteja.

Pertti ja tytöt olivat sunnuntaina, minun ja vauvan ollessa vielä sairaalassa, Pertin mummon, hänen äitinsä äidin, Matilda Nissisen hautajaisissa Tuusjärvellä. Tytöt olivat siellä laulaneet yhdessä Ronkasen lasten kanssa. Elvi Ronkanen on nuorin Matilda Nissisen lapsista, siis anoppini sisko. Usein elämässä käy niin että, kun toinen lähtee, toinen syntyy tilalle.

Pääsimme kotiin neljäntenä päivänä synnytyksestä. Kotona oli siivottu ja leivottu. Täytekakku oli odottamassa ja Pertti oli leiponut korvapuusteja. Pikkupojalla oli yllään raidallinen keltamusta potkupuku. Kotimatkalta hänet puettiin hoitolapseni äidin neulomaan sinivalkoiseen villapukuun.

Aluksi vauvan rytmi oli sekaisin. Hän nukkui päivät ja itkeskeli yöt. Noin viikonikäisenä saatiin rytmi muuttumaan ja yöt alkoivat sujua.

Äitini Varkaudesta tuli muutamaksi päiväksi meitä auttamaan. Hän oli ommellut äitiyspakkauksen laatikkoon päällisen, jossa

oli valkoisella pohjalla kirkkaan sinisiä pilkkuja. Pakkauslaatikosta tuli vauvan nukkumapaikka ensi kuukaussiksi.

Ensimmäinen päivä kotona

Monet ystävämme ja tuttavamme kävivät meillä poikavauvaa katsomassa. Esikoisemme opettajakin istui meillä yhden illan vauvaa ihailemassa. Ulos vauva pääsi ensimmäisen kerran kahden viikon ikäisenä. Aloitettiin 10 minuutista. Välillä ei ulos

voinut vauvaa laittaa ollenkaan, sillä vielä maaliskuussa oli kolmenkymmenen asteen pakkasia.

Ristiäiset

Ristiäiset pidettiin meillä kotona Myyränpolulla 22.2.1981. Meidän kaikki lapset on kastettu kotona. Poikamme sai nimekseen Tommi Antero. Hänet kastoi kirkkoherra Yrjö Jokiranta. Siskot, Satu, Maarit, ja Saija, lauloivat ristiäisissä laulun Jumalan kämmenellä.

Marja-kummin sylissä

Irene-mummo ja Tommi

Mummo ja ukki Varkaudesta olivat paikalla. Samoin sisareni Marja, pienen poikansa Vessen kanssa, Pertin äiti, Hilkkamummo, oli myös mukana. Marjasta tuli Tommin sylikummi. Muut kummit olivat Kaarina ja Viljo Ihalainen, sekä Terttu ja Armas Jääskeläinen.

Tommi vauva kastettiin samassa perinnekastekoltussa, kuin siskotkin ja minut ja minun sisarukseni oli kastettu. Rusettien väri vain vaihdettiin siniseksi tyttöjen jälkeen.

Vauvan hoito sujui kokemuksen antamalla varmuudella. Sisarukset olivat innokkaita auttamaan.

Lapset kasvavat

Kesäkuussa 1981 aloin tarjota lapselle kiinteää ruokaa. Liha, kala ja vellit lisättiin ruokavalioon vähitellen. Siihen asti hän sai vain rintamaitoa.

Puolivuotiaana Tommi-poika painoi 7950g ja oli 67cm pitkä. Hän nousi itse istumaan kuuden kuukauden iässä ja samoihin aikoihin hän nousi pystyyn tukea vasten. Ensimmäinen, pieni helmihammas ilmestyi suuhun seitsemän kuukauden ikäisenä. Yhdeksän kuukauden iässä poika otti ensimmäiset askelensa ilman tukea. Hän oli vauhdikas pikkupoika, joka vähän päästä teloi itseään. Lääkäreissut olivat tavallisia. Monta kertaa säikähdin kovasti pojan pudotessa jostain ja kolhiessa itseään.

Myös korvatulehdukset olivat riesana. Onneksi raskausaikana lapselle oli otettu vakuutus. Voimme viedä hänet tarvittaessa erikoislääkärin vastaanotolle.

Tommin ensimmäinen kesä

Tommiä hoitava lääkäri oli Elias Juola. Hän oli taitava ja häneltä sai aina tarvittaessa ajan. Hänen vastaanottonsa oli Kuopiossa Syynitalolla. Korvia putkitettiin jossakin vaiheessa. Kun poika kasvoi suuremmaksi, tulivat korvatulehdukset aluksi harvemmin, ja jäivät hänen kolme vuotta täytettyään melkein kokonaan pois.

Meillä oli nyt suurperhe, neljä lasta. Isot tytöt, Satu ja Maarit olivat koululaisia. Saija kävi seurakunnan päiväkerhoa ja lähtisi kouluun seuraavana syksynä

Minulla alkoivat perhepäivähoitajan työt huhtikuun alussa. Tommi vauva oli vain 2 ja puoli kuukautta iältään. Nyt pystyin ottamaan vain kaksi hoitolasta, olihan kotona kaksi omaa alle kouluikäistä. Saijaa vuotta nuorempi, jo ennestään tuttu Minna sekä samanikäinen, jo pari vuotta hoidossa ollut Tanja olivat päivähoitolapseni. Hyvin leikit sujuivat, Saijalla oli kaverit kotona.

Satua käytettiin urkutunneilla kerran viikossa Kuopiossa. Kaikki kolme tyttöä lauloivat seurakunnan lastenkuorossa. Heillä oli esiintymisiä kirkossa kuoron kanssa. Satulla oli jopa yksin laulettavia osuuksia. Kävimme ylpeinä niitä katsomassa ja kuulemassa. Mummo ja ukki Varkaudesta tulivat myös usein kuuntelemaan.

Tytöt esiintyvät Kemiran
lastenpikkujoulussa

Kesän aikana Pertti möi aikaisemmin ostamansa polkupyörän tuttavamiehelle, ja osti itselleen uuden, kippurasarvisella

ohjaustangolla varustetun. Hän pyöräili pitkiä lenkkejä, käyden jopa Kuopiossa asti silmälääkärissä pyörällä.

Lasten kanssa olimme useaan otteeseen Kemiran kesämökillä, Impivaarassa. Sitä sai varata perheensä käyttöön maksutta. Siellä oli pitkä laiturijolla, jolla oli hyvä pestä matot. Pertti pesi niitä pitkävartisella katuharjalla hangaten. Puhdasta tuli.

Kesäkuun lopulla Pertti otti tytöt mukaansa ja lähti käymään Tampereella, Särkänniemessä. En halunnut mukaan, koska minusta oli helpompi olla vauvan kanssa kotona ja hoidella häntä kotiolosuhteissa.

Pertti ja tytöt yöpyivät minun ja Maaritin kummien, Pappisten luona Messukylässä. Ihan hienosti olivat pärjälleet ja tytöillä oli huvipuistossa ollut mukavaa.

Pertillä kolmivuorotyö ei ollut helppoa. Nukkumisvaikeudet olivat myös tulleet. Oli minulle mahdoton tehtävä pitää hiljaa neljää lasta, joista yksi oli vauva. Joskus Pertti kävi nukkumassa Kemiran kesämökillä.

Pertti oli edelleen innostunut urheilusta. Pesäpallo-ottelut kiinnostivat. Hän harrasti itse yleisurheilua osallistuen Kemiran tehtaan mestaruuskilpailuihin. Pertti voitti kolmevitosten sarjan. Hän täytti syyskuussa 35 vuotta. Pertillä oli myös tuomarihommia pesäpallon parissa.

Syksyllä Pertti rakensi takapihalle varaston polkupyörille ja suksille. Hän maalasi sen ruskeaksi. Siihen tuli peltikatto.

Elämääni v.1980-1997. Poikien syntymät, ilot ja surut,
onnen murut.

Elämän arkipäivää. Jatkoa kirjalle En elämää pelkää.

BoD

9 789528 064732